

4.6.2014

לכבוד,
עו"ד אסנת מנדל
מנהלת מחלקת הבג"צים
רח' צלאח א-דין 29
ירושלים
ובפקס: 02-6467011

הנדון: קדם בג"ץ – הגבלות נוספות על ביקורי עורכי דין לעצורים מנהליים ועצורים

המסווגים כביטחוניים

הריני לפנות אליכם ולבקשכם להתערב בדחיפות ולהורות לשב"ס לאפשר לעורכי הדין לבקר את מרשיהם העצורים המנהליים והאסירים, כדלקמן:

1. ביום 2.6.2014 שלחנו אליכם קדם בג"ץ בעניין הגבלות נוספות על ביקורי עורכי דין לעצורים מנהליים ועצורים המסווגים כביטחוניים. בנוסף לכל ההגבלות שנמנו באותו מכתב, **שעותק ממנו מצורף למכתבי זה לנוחיותכם, מסומן "א"**, תשומת לבנו הוסבה להצבה של מגבלות נוספות על עורכי הדין המנסים להיפגש עם העצורים שובתי הרעב מה שגורם בפועל למניעת קיום המפגשים בין עורכי הדין לעצורים הנ"ל.
2. עורך הדין סאמר סמעאן, שסיפורו הובא במכתבנו הקודם והמצורף, קיבל תשובה מפתיעה מהיועץ המשפטי של השב"ס לגבי פנייתו לתיאום ביקור עם שני האסירים, מוחמד ג'מאל אלנתשה ומאזן ג'מאל אלנתשה, שבה נמסר לו כי לגבי מוחמד, התקבלה החלטה על ידי נציב בתי הסוהר כי הינו רשאי להיפגש אך ורק עם עורך דין אחד בלבד למשך שלושים ימים! וזאת למרות שיש לעו"ד סאמר סמעאן ייפוי כוח חתום מהעצור הנ"ל.
3. **עותק מתשובת היועץ המשפטי לשב"ס לפנייתו של עו"ד סאמר סמעאן מצורפת למכתבי זה, מסומן "ב"**.
3. בנוסף לכך, התבררנו היום מעורך דין פאדי קוואסמה, שניסה במהלך כל השבוע שעבר להיפגש עם עצורים שובתי רעב בבתי החולים, שמבית החולים תל השומר שבו מאושפזים כמה עצורים שובתי רעב, הודיעו לו אתמול כי ישנה החלטה חדשה שאומרת כי רק עורך דין אחד יכול לבקר בבית החולים עצורים מאושפזים ביום. מבית החולים נמסר לו כי עליו לבוא באותו יום כי במידה והוא אינו מגיע הוא יצטרך לחכות עוד הרבה זמן על מנת להיפגש עם העצורים המאושפזים. בנוסף, הודיעו לו כי נוהל זה חל על כל בתי החולים שבהם מאושפזים עצורים שובתי רעב.

4. במסגרת עתירה שהוגשה בעבר באותו עניין, הצהירה המדינה על עמדתה, שאינה משתמעת לשתי פנים, נגד האיסור ששירות בתי הסוהר נקט כנגד האסירים בימי שבת הרעב בעבר. בתגובת המדינה בבג"ץ 7867/04 **פיזא קעואר ואח' נ' שירות בתי הסוהר** (טרם פורסם - ניתן ביום 01.09.2004) נקבע כי בהיותו של עצור או אסיר שובת רעב אין משום עילה חוקית למניעת מפגש בינו לבין עורך דינו וכי שימוש שב"ס בנימוק זה נעשה שלא כדין. במסגרת הליך זה התייחס בג"ץ לעמדת המדינה ונתן את פסק דינו כדלקמן:

"רשמנו לפנינו את הצהרת המשיב, שפורטה ובוארה היטב בהודעה בכתב מטעמו, כי בהיותו של עצור או אסיר שובת רעב אין משום טעם חוקי למנוע ממנו ומעורך-דינו להיפגש ביניהם. כן הצהיר המשיב כי במקרים אחדים אכן הסתמכו קציני אסירים בבתי הכלא על היותו של אסיר שובת רעב כנימוק למניעת פגישה עם עורך-דינו, אלא שבכך פעלו, מתוך טעות, שלא כדין. בהצהרה זו יש כדי להביא על סיפוקה את השאלה העקרונית שהעותרים ביקשו בה את הכרעתנו. הצורך בהכרעה התייטר והעתירה נדחית". (ההדגשה אינה במקור).

על מעמדה החוקתי של זכות האסירים לייצוג ראו:

בג"ץ 1437/02 האגודה לזכויות האזרח בישראל ואח' נ' השר לביטחון פנים ואח', פ"ד נח (2), 746. בג"ץ 3412/91 סופיאן נ' מפקד כוחות צה"ל באזור ואח', פ"ד מז(2) 843, 847.

5. זכות האסירים והעצורים לפגוש את עורכי דינם ולהיוועץ בהם מקבלת משנה תוקף כשהם נתונים בשבתת רעב, שבמהלכה הם חשופים לסיכונים בריאותיים ולסנקציות וענישה ששב"ס מטיל עליהם. זאת בייחוד לאור העובדה, שהם מנותקים הלכה למעשה מהעולם החיצון ובמקרים רבים אף מנועים מלקבל ביקורי משפחות.

6. הסמכות למנוע פגישת אסיר שפוט עם עו"ד **מסוים** קבועה כיום בסעיף 45 לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב – 1971. הסעיף הנ"ל מסמיך את הנציב למנוע את הפגישה רק כאשר היה לו **יסוד ממשי**, כי פגישת האסיר עם עורך הדין **המסוים** עלולה להביא לביצוע עבירה. ההוראה למנוע את הפגישה תינתן בשים לב לתוכן המידע, לרמת מהימנותו ולרמת הסיכון הנשקפת מקיום הפגישה ורק לאחר שניתנה לאסיר ובא/ת כוחו הזדמנות לטעון את טענותיהם. תקופת המניעה לא תעלה על 24 שעות, ובמקרים הקיצוניים, לא תעלה על חמישה ימים וזאת באישור פרקליט המחוז.

7. הנה כי כן, סעיף 45 מורה באופן חד משמעי, כי השימוש בסכמות הנתונה בידי שב"ס תעשה אך בהתקיים התנאים המצטברים לעיל. מבחנים אלה מבוססים על בדיקה עניינית ואינדיווידואלית לגבי עורך דין מסוים בפגישה מסוימת במועד מסוים. אין בנמצא אף הוראה חוקית המסמיכה את שב"ס להורות על שלילה כה גורפת ופגיעה כה קשה בזכויות קבוצת האסירים, אך בשל סיווגם בבית הכלא.

על יסוד האמור לעיל ונוכח הפגיעה המתמשכת בזכויותיהם של האסירים והעצורים וההפרה הבוטה של החוק, אבקשכם להתערב באופן מידי ו-:

א. לבטל את מדיניות האיסור והוספת ההגבלות החלה על קהל עורכי הדין לבקר אסירים/עצורים שובתי רעב ולאפשר פגישות לאלתר ;

ב. להוציא הנחיה דחופה כתובה וברורה לכל בעלי התפקידים והסוהרים בבתי הסוהר ובבתי המעצר (לרבות המר"ש), כי מניעת מפגשים ושימוש בפרקטיקות למניעתם או עיכובם הינם שלא כדין ; וברשותכם נבקש לקבל העתק הנחיה זו.

נוכח דחיפות העניין אודה להתערבותכם או מי מטעמכם באופן מידי וזאת לפני פנייתנו לערכאות השיפוטיות.

בכבוד רב,

נדים שחאדה, עו"ד